

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

Publicat a *COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA* (<http://pre.arquitectes.cat>)

Inici > Transformació de les cobertes del Maashaven silo, Rotterdam. Premi europeu LIFE@UrbanRoofs

© Marta Companys

De Maassilotop és el nom del projecte guanyador del concurs per a la transformació de les cobertes del *Maashaven silo*, edifici emblemàtic situat a l'històric moll *Maashaven* del port de Rotterdam. La proposta es basa en la creació d'un espai multifuncional que permet a l'edifici obrir-se a un públic més ampli i social. El projecte presentat per l'arquitecte mallorquí Joan Alomar (JA arquitectura) al concurs d'idees organitzat per l'ajuntament al 2017, va ser guardonat amb el premi europeu Life@urbanRoofs [1] que en destaca la sostenibilitat de tota la proposta.

El *Maashaven silo* es va construir al 1910 en el *Maashaven*, port de Rotterdam. Un impressionant edifici de formigó que contenia una de les sitges de cereals més grans d'Europa. El primer edifici dissenyat per l'arquitecte Stok va ser ampliat posteriorment pels arquitectes de renom Brinkman&de Vlugt (1930) i Postma (1955). Aquest edifici industrial va ser dissenyat com una gran màquina; on el gra arribava transportat en vaixell, tren o camió, entrava pels sistemes d'elevació, es desplaçava per cintes i arribava a la sitja corresponent.

Al 2003 l'edifici quedà obsolet, les noves formes de producció exigien noves necessitats i es va desplaçar l'activitat de l'empresa propietària al *Botlek* i l'edifici del *Graansilo Maashaven* es va vendre a l'ajuntament. L'ajuntament va adquirir la propietat interessat en el solar, per la seva destacada localització. La primera idea de l'ajuntament era enderrocar el conjunt per fer-hi edificis d'habitatges, però el projecte es va desestimar ja que el cost d'enderroc de l'edifici era inassolible (19 milions euros). L'edifici es va posar al mercat de lloguer i els empresaris del club Now&Wow van llogar-lo per canviar-ne el seu ús remarcant el seu valor històrico-cultural. Van iniciar l'activitat com a pòdium cultural al 2004 a la planta baixa i progressivament s'han anat obrint altres parts de l'edifici per a la celebració d'esdeveniments, co-working, discoteca, etc.

Des del punt de vista urbanístic, la sitja de cereals es troba en una ubicació molt interessant de la ciutat. Es troba sobre eix de *Hofplein-Zuidplein*, aquesta es la columna vertebradora de la ciutat on es troben moltes de les activitats més importants. A través d'aquest eix vianants, bicicletes i vehicles connecten amb el centre de la ciutat al nord i *Zuidplein* al sud; a més de ser el portal de connexió amb les autopistes A15 i A29.

La bona connectivitat de l'edifici fa d'aquesta ubicació un lloc atractiu per a qualsevol negoci. El barri de *Rotterdam Zuid* ha deixat de ser un barri marginal per convertir-se en un barri vibrant a on s'hi han incorporat altres programes culturals i d'oci (Nieuwe Luxor Theatre, Ahoy, Fenix Food Factory, etc.) que ajuden a generar activitat i millorar *Rotterdam Zuid*. Aquestes activitats atreuen nous públics als barris de Zuid i afavoreixen la generació de noves activitats i negocis a la ciutat. A més, s'està treballant en el projecte per al desenvolupament urbanístic de la ciutat del *Feyenoord*, que significarà un gran salt en l'activitat i programació pública al barri.

En aquests moments l'edifici juga un paper crucial en la definició de l'urbanisme del barri del sud de la ciutat de Rotterdam. Conjuntament amb l'edifici està en marxa una gran operació

paisatgística: el *Getijdenpark* (<https://www.youtube.com/watch?v=ulqPfgYAwOI> [21]), que converteix les immediacions de l'edifici en un parc natural, lúdic i sostenible que donarà major accessibilitat a l'edifici.

El *Getijdenpark* és un parc que es projecta partint de la base de la pujada i baixada de la marea. El parc inundable ofereix una diversitat ecològica i paisatgística. Aquest parc s'ha de projectar, també, tenint en compte les necessitats d'amarratge de les embarcacions industrials que circulen pels canals del país i que formen part de l'estampa històrica de Rotterdam.

A l'entorn de l'edifici actualment hi ha moltes infraestructures de mobilitat que suposen fortes barreres urbanes per als vianants i una desconexió entre barriades. Hi ha diversos projectes en desenvolupament per millorar aquesta situació. En un procés anomenat Citylab s'intenta connectar els diferents agents implicats en el projecte i els seus diversos interessos. Els habitants dels barris, els inversors, els propietaris dels vaixells, artistes, les associacions, l'ajuntament, etc.

L'arquitecte mallorquí ha fet un estudi de viabilitat per a la construcció del projecte de transformació de les cobertes i la seva influència sobre al resta de l'edifici i el barri. En el seu disseny es recuperen les geometries de formigó ocultes de les sitges, s'utilitzen com a recurs formal per transformar la coberta i les plantes superiors de l'edifici.

La coberta de l'edifici Stok es transforma en una terrassa multifuncional per a esdeveniments diversos i cabuda per a fins a 1.000 persones (concerts, teatre, presentacions de productes, esdeveniments corporatius, casaments, seminaris, etc.), tot això gaudint de les vistes sobre la ciutat de Rotterdam. La terrassa d'esdeveniments és continuada per l'**Skygarden**, un jardí de 950 m² elevat 35 metres sobre el nivell de carrer, on els usuaris poden gaudir de la diversitat de plantes que canvien estacionalment. Aquesta terrassa d'esdeveniments es completa amb una graderia polivalent que a manera de gran escalinata connecta la planta 7 de l'edifici Stok (The Creative Factory) amb la planta 10 de l'edifici Brinkman&de Vlugt (club Now&Wow). Aquestes parts de l'edifici abans inconnexes ara quedaran perfectament connectades, generant així un ampli ventall de possibles activitats.

El projecte es completa amb l'**Energy farm**, 3.300 m² de coberta verda que generen un aïllament natural per a l'edifici i serveix com una catifa freda per la gran instal·lació de panells solars. Aquesta coberta genera prou electricitat com per satisfer la demanda d'electricitat de l'edifici en cas d'activitat normal i, a més, es reactiva la sitja inactiva des de la dècada de 1980. Es reobre l'espai vacant de les sitges per instal·lar-hi les bateries que acumulen l'energia generada pels panells solars. També s'utilitzen les sitges per acumular aigua de les tempestes, d'aquesta manera es col·labora per evitar la saturació del sistema de clavegueram de la ciutat de Rotterdam amb les abundants pluges del clima holandès.

El jurat del concurs va destacar del projecte el sistema de cogeneració d'energia que s'incorpora a l'edifici històric de manera natural. Es combina aïllament tèrmic natural, producció fotovoltaica i energia hidràulica posant en valor parts sense ús de l'edifici.

Amb aquesta transformació de les cobertes es prepara l'edifici per a la transició energètica necessària per combatre el canvi climàtic i es dota al barri d'una ampla varietat de nous programes. Aquest tipus d'operació urbanística, on es posa en valor de manera sostenible un edifici històric i se li dona uns nous usos culturals i socials per tal de millorar el barri i la ciutat, serveix de contraposició a l'efecte Guggenheim que moltes ciutats arreu d'Europa

van practicar durant la passada bombolla immobiliària i al llarg dels anys s'ha demostrat car i poc efectiu.

Marta Companys, arquitecta. Corresponsal del COAC a Gouda, Holanda.

Amb la col·laboració de: Joan Alomar

[3]

[Tornar](#) [4]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://pre.arquitectes.cat/ca/mon/transformacio-cobertes-maashaven-silo-rotterdam>

Links:

[1] <mailto:Life@urbanRoofs>

[2] <https://www.youtube.com/watch?v=ulqPfgYAwOI>

[3] <http://pre.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/20365>

[4] <http://pre.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>